СВОБОДА
LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. Олифантъ, Па. Четверъ 10-го Жовтня 1901. Число 41.

Перегляд тыждневый.

Въ Вашинґтонѣ ведесь теперъ два слѣдства: одно въ справѣ ріp-адмирала Шлея и его поступованя въ часѣ американьско-шпаньской вôйны, друге въ справѣ полковника Ґістенда оскарженого о нечистй зносины зъ филипиньскою компаніею, що мала на цѣли контролювати цѣлый коноплянный промыслъ. Покищо переслухують свѣдкôвъ, тожь годѣ вже теперъ выробити собѣ понятіе о винѣ або безвинности одного чи другого. — Вôдъ часу коли Гавайскй и Филипиньскй островы прійшли пôдъ управу Сполученыхъ Державъ выринула гадка получити ихъ зъ Сп. Дер. посредствомъ пôдморского телеґрафу. Сеи роботы хоче ся пôдняти одна компанія, другй знову радять, щобы край завѣвъ такій телеґрафъ своимъ коштомъ.

Въ Ню Йорку рухъ якого давно не бувало. Всѣ невдоволенй зъ теперѣшнои господарки демократичнои орґанізаціи званои Тамані, лучать ся разомъ и поставили своимъ кандидатомъ чоловѣка именемъ Seth Low. Всѣ честнѣйшй люде безъ взгляду на партію до якои належали, обѣцюють подати на него голосы. И справдѣ бувъ бы вже часъ, щобы мешканцѣ найбôльшого американьского мѣста скинули вже разъ зъ себе ярмо Кракера, що жіе въ Анґліи а робить на Ню Йорку міліоны, та завели на мѣсце злодѣйскои господарки, якôй мабуть нема пары, хочь якій такій ладъ та порядокъ.

Всеамериканьскій конґресъ розпôчне свои засѣданя 22. октобра въ мѣстѣ Мексико. На конґресѣ тôмъ будуть делеґаты майже всѣхъ американьскихъ державъ, а цѣлею его буде зближити до себе всѣ американьскй народы, завести однаковй санітарнй порядки, установити судъ для лагодженя взаимныхъ спорôвъ и скрѣпити зносины гандльовй.

Народный комитетъ у Львовѣ, въ Галичинѣ, выдавъ вôдозву, въ котрôй взывае всѣхъ Русинôвъ галицкого краю, щобы не засыпляли по недавно вôдбувшихся ся выборахъ, але боролись дальше всѣми законными способами противъ польско-шляхотскои господарки. Єсть также въ плянѣ скликане, и то въ найкоротшôмъ часѣ, народного зъѣзду зъ цѣлого краю. На тôмъ зъѣздѣ мають обговорити справу орґанізаціи, сказати, якъ рускй послы соймовй и парляментарнй повиннй поступати и обдумати способы до дальшои борбы. — Ходить поголоска, що краевымъ маршалкомъ мае зôстати гр. Андр. Потоцкій, найзавзятѣйшій ворогъ всего що руске. — Процесъ манастирецкихъ хлопôвъ передъ судомъ присяжныхъ въ Сяноцѣ о бунтъ, скôнчивъ ся увôльненемъ всѣхъ оскарженыхъ. Росправа показала, що ґрафъ Красѣцкій при помочи старосты, его комісара, жандармôвъ и всѣлякого рода посѣпакôвъ убивъ 3 хлопôвъ и ранивъ многихъ на ихъ власнôмъ поли и за те тôлько, що они не хотѣли платити ему великои сумы грошей за уживане ихъ власного лѣса! Таке звѣрство можливе хибань гдесь въ середнôй Африцѣ. Адвокатъ д-ръ Искрицкій, Русинъ, боронивъ хлопôвъ совѣстно и смѣло.

До недавного часу словацкй патріоты на Угорщинѣ знали „патріотствувати“ лишь при склянцѣ вина, та въ редакційныхъ офисахъ. Кричали на Мадярôвъ, хвалили Росію, а народъ дививсь на то все обоятно. Доперва послѣдными часами, коли молодй люде зґрупованй коло часописи „Hlas“ стали критикувати поступки старыхъ „заслуженыхъ“ патріотôвъ, стали тіи-жь зближатись до народу, ба навѣть поставили 7 кандидатôвъ на послôвъ до угорского сойму. Чи выбрали котрого зъ нихъ, покищо — не знати, бо при помочи пôдкупства, піятики, насилія и жандармôвъ, побѣдило при выборахъ 2. октобра правительство. Але и такъ вже видно поступъ до лѣпшого. Певно, що и Русины угорскй повиннй брати участь въ політичнôмъ житю та ставити своихъ кандидатôвъ, або попирати тыхъ, о котрыхъ знають, що они прихильнй простому робучому людови.

Послѣднй выборы на Угорщинѣ були кровавй. Загаломъ убито пôдчасъ нихъ 29 особъ а ранено 47. Чи-жь не гарнй „свободнй“ выборы въ „свободнôй та поступовôй“ державѣ!

Бурскй героѣ не втратили нѣ трохи зô свои завзятости и смѣлости, зъ якою борють ся за волю. Ожиданя деякихъ анґлійскихъ кружкôвъ на скоре закôнчене вôйны не справджують ся. 29-го септембра напали Буры пôдъ командою Кемпа и Делярей на полковника Кекевича коло Moedwill и убили 33 Анґликôвъ а 88 ранили, мѣжь ними и самого Кекевича. Такъ само штурмовали они форты Проспектъ и Италя та забрали Анґликамъ амуніцію и живность. Розумѣе ся, що и Буры втратили немало въ убитыхъ и раненыхъ, але сй подѣѣ склонюють Анґликôвъ застановити ся, що дальше робити, та чи не лѣпше закôнчити вже разъ сю погану вôйну, котра стôлько жертвъ вже поѣла, а новыхъ воякôвъ тяжко достати.

Коли се пишемо, знаходить ся около 138 тысячь Бурôвъ жѣнокъ и дѣтей, въ анґлійскôй неволи. Около 220 зъ нихъ умирають що тыждня, по найбôльшôй части дѣти понизше 3 лѣтъ житя.

Хиньскій цѣсаръ и цѣсарева вертають зъ Singau Fu до Пекину. Сотки возôвъ наладованыхъ ихъ богацтвомъ пôдъ охороною войска прибувають щоденно до столицѣ.

Хиньскій цѣсаръ перепросивъ листовно японьского монарха за смерть его посла въ Пекинѣ та высказавъ надѣю, що Хины и Японія зближать ся до себе бôльше, якъ се було давно.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Жовтень.		
10	Ч.	Каллистрата
11	П.	Харитона, Вячослава
12	С.	Киріяка, Өеофана
13	Н.	19. Григорія арм.
14	П.	† Покровъ Богор., Ан
15	В.	Купріяна, Юстины
16	С.	Діонисія

— **Ґрафиня** Стефанія Льонай (вдова по пок. престолонаслѣднику австрійскôмъ, Рудольфѣ) одержала вôдъ цѣсаря въ дарунку замокъ Гецендорфъ пôдъ Вѣднемь. При сѣй нагодѣ доносять нѣмецкй дневники, що ґрафиня Льонай вже розвела ся зô своимъ другимъ мужемъ.

— **До** монастыря въ Нижнôмъ Новгородѣ (Росія) дôставъ ся небѣспечный опришокъ и обôкравъ цѣлу монастырску касу. Злочинець забивъ также архимандрита Аркадія, 66 лѣтного старця, котрый ему хотѣвъ перешкодити въ крадежи.

— **Смерть** пôдъ землею найшло 16 майнерôвъ, дня 1. с. м. въ Лейдимігъ коло Вікторіи, Б. К. (Канада), де й нашихъ нашихъ людей иде чимало на роботу. Працювали они въ копальни фірмы Wellington Colliery Co., коли въ тôмъ, въ наслѣдокъ нагромадженыхъ ґазôвъ, повставъ пожаръ и такъ скоро обхопивъ цѣлу копальню, що о ратунку не було й мовы. На другій день доперва придушено огонь и вытягнено 16 спопелѣлыхъ трунôвъ погибшихъ.

— **Школьна** рада мѣста Клівлендъ »хотѣла завести въ публичныхъ школахъ, яко средство противъ ширеню ся анархизму, щоденне вôдчитуване молитвы »Отче нашь«, 10 заповѣдей божихъ и 23-го псальма. Противъ сему выступили не лишь жиды та протестанты, але и католики въ особѣ свого епископа. Въ виду его школьна рада вôдступила вôдъ повысшого жаданя.

— **Минувшого** Вôвторка пріѣхали до Америки: о. Жолдакъ, митрополичій секретарь, и о. Гр. Кульчицкій.

— **По** пяному посварились 29-го септембра два краяны (Словаки) въ Клівлендъ, О., а конець того бувъ такій, що Юрко Ґецій (зъ Трибішова земп. стол.) зôставъ убитый, а Иванъ Юречко (зъ Палина, унґварскои ст.) сидить въ арештѣ. И до чого то вже не доводить піятика?

— **Ажь** 7 людей лінчували Американцѣ минувшого тыждня. Одного бѣлого въ Гелена, Монт. за се, що хотѣвъ знасилувати 5-лѣтну дѣвчину, 2 ніґрôвъ въ Шелбівилъ, Кентоки, за те, що були пôдозрѣлй о замордоване одного зецера и 5 ніґрôвъ въ Гарисонъ каунті въ Тексасъ, за се, що не хотѣли працювати. Въ Тексасъ е звычай, що богатй плянтаторы вôддають ніґрамъ свои поля до ужитку на спôлку. Ніґры обрабляють поле, збирають бавовну и вôддають властителямъ землѣ умовлену часть збору. Сего року не хотѣли ніґры працювати на поляхъ вôдданыхъ на спôлку, отже плянтаторы повѣсили 5 зъ нихъ для „пересторогы“.

Леонъ Чолґошь, убійця McKinley-а.

— **Доперва** минувшого грудня скôнчивъ ся страйкъ мотерменôвъ и кондукторôвъ въ Скрентонъ, Па. и околици, а вже минувшои середы новый розпочавъ ся. Причиною сего страйку есть умысне иґноровяне юніи и ломане контракту, черезъ компанію. Страйкеры борють ся о лѣпшу платню, лѣпшй обставины и лѣпше обходжене ся зъ ними зъ стороны компаніи и въ виду сего повиннй мати за собою симпатію публики. Стрѣткары не ходять, лишь въ самôмъ Скрентонъ есть ихъ кôлька въ руху, а то завдяки „скебамъ“.

— **Єсть** право въ Пенсилвеніи, що злочинцѣвъ понизше 16 лѣтъ житя мусять судити лишь повѣтовй судѣѣ, а не скваеры, олдермены, або судѣѣ поліційнй. Въ разѣ засуду злочинець, понизше 16 лѣтъ, мусить бути вôдданый до поправчои институціи, а нѣколи до арешту зъ дорослыми злочинцями. Повѣтъ Лакована, Па. задумуе таку поправчу институцію завести теперь у себе.

— **Обраховують,** що зъ причины послѣдного сталевого страйку втратили робôтники 7 міліонôвъ долярôвъ заробôтнои платы и 150.000 готôвки, котру мали въ касѣ. Кромѣ того 3000 робôтникôвъ выступили зъ орґанізаціи. Розумѣе ся, що и тростъ втративъ черезъ страйкъ великй грошѣ, але бо правда и се, що заки товстый схудне, то худому вже заспѣвають вѣчную память.

— **Многихъ** салуністôвъ арештувала поліція въ Plymouth, Pa. за те, що мали у себе рôжнй машины до гры. Утримуване такихъ машинъ у себе дома, есть правомъ заказане.

— **Почтовй** инспекторы Спол. Державъ дôстали порученe вôдъ головного уряду зôбрати имена всѣхъ анархистôвъ, ихъ жѣнокъ и дѣтей и выслати до Вашинґтону. Рôвножь имена всѣхъ особъ, що бували на анархистичныхъ мітинґахъ, имена людей, що вôднаймали имъ галѣ на мітинґи и взагалѣ всѣ вѣдомости дотычно анархистôвъ, мають бути зôбранй и выдрукованй въ „Червонôй книзѣ“. Книга ся буде предложена конґресови, котрый на еѣ пôдставѣ мае выдати вôдповѣднй права. Розумѣе ся, що капіталісты выкористають сю способнôсть и „наробляють“ якъ найбôльше анархистôвъ, щобы въ сей спосôбъ осягнути ограничене свободы слова и пресы.

— **Славный** ніґеръ, Букеръ Т. Вашинґтонъ, сказавъ недавно, що спôввиннымъ злочину Чолґоша, е цѣлый американьскій народъ, що практикуе анархію лінчованемъ.

— **Цѣкаве** средство противъ проклинаня и лайки вынайшли въ Швайцаріи и Нѣмеччинѣ. Суть нимъ картки, на котрыхъ надруковано зъобовязане ся не клясти черезъ певный часъ. Єсли хто клене, сейчасъ приступае до него панокъ, вытягае таку картку зъ кишенѣ и просить еѣ пôдписати. Около 40.000 такихъ картокъ роздано въ самôй лишень Швайцаріи.

— **Шведскй** мѣста зробили контрактъ зъ арміею спасенія (Salvation Army), въ силу котрого тая мае опѣкуватись бѣдными и нещасливыми людьми та волоцюгами. Подôбный контрактъ зъ арміею спасенія мають заключити мѣста Melbourne и Sidney въ Австраліи.

— **На** конвенціи протестантскои епископальнои церкви въ Санъ-Франсиско е также славный міліонеръ и ворогъ робôтникôвъ J. B. Morgan. Вôнъ привѣзъ зъ собою особнымъ потягомъ около 100 попôвъ. Цѣкаво, що многй делеґаты жадають змѣны назвы зъ епископальнои на американьско-католицку церковь.

— **Польско-**католицкій конґресъ вôдбувъ ся въ Buffalo, N. Y. въ дняхъ 24—26. м. м. при участи 250 свѣтскихъ и 80 духовныхъ делеґатôвъ, безъ благословенія та противъ волѣ мѣсцевого епископа и мабуть Риму. Цѣлею конґресу було запротестувати противъ понижуваню польского духовеньства черезъ тутешныхъ айрискихъ епископôвъ и поробити деякй кроки для запобѣженя вынародовленю ся Полякôвъ. Фактъ сей дуже важный, бо показуе, що навѣть Поляки, тй ультракатолики, мусять лучитись разомъ для обороны противъ айрискимъ католицкимъ епископамъ и ихъ посяганемъ на права народнй. Розумѣе ся, що сей конґресъ е заразомъ пощочиною вымѣреною Римови, за его політику взглядомъ амер. Полякôвъ.

— **Кондукторъ** Donovan въ Бруклинѣ, упавъ зъ кары и его вôдвезено непритомного до шпиталю. Мимо всякихъ усилій лѣкарôвъ, не вôдзыскавъ вôнъ притомности за цѣлый мѣсяць. Тогды лѣкарь Fowler вôдрѣзавъ ему кусень чашки и вôдкрывъ мозокъ, котрый не бувъ нарушеный лишь притисненый черезъ заломане черепа, що було причиною непритомности хорого. По вôтвореню головы, хорый вôдзыскавъ притомнôсть и буде жити. На мѣсце вырѣзаного кусника черепа, вставлять ему лѣкарѣ срѣбну бляшку.

— **Не** лишь мѣжь американьскими Русинами, Словаками, Литвинами та Поляками иде завзята борба, але и межи Мадярами. Причиною сего суть по найбôльшôй части питаня релиґійнй и національнй. Мадяры сварять ся задля вѣры. Они въ бôльшости протестанты, ажь тутъ католики заложили »Мадярску Католицку Єдноту«, ну, и борба готова.

— **Вôдъ** престола забрали до арешту одного Поляка въ Ню Йорку, именемъ Ант. Кавецкого за се, що маючи вже одну жену и дѣти, власно клякнувъ, щобы присягнути доживотну любовь и вѣрнôсть другôй, молодшôй и богатшôй.

— **Варш.** Дневникъ доносить, що якійсь Мутнякъ, Словакъ зъ Америки, хоче закупити надъ рѣкою Вислою, въ Росіи, великй обшары землѣ для поселеня американ. Словакôвъ, котрй буцѣмъ то мають на сю цѣль зложеныхъ 200 тысячь долярôвъ. Є се очевидно лишь „невиннй“ брехня.

— **На** Аляску спроваджено доси зъ Сибиру 3912 ренôвъ. Всѣ они суть власностію тутешного уряду.

— **Найбôльше** Индіянôвъ е въ Индіянъ Територі: 56.000, въ Аризонѣ е 25.000, а въ полудневôй Дакотѣ 11.000.

— **Проба**, яку роблено сего року въ Канзасъ выказала, що годоване худобы и свиней пшеницею вмѣсто кукурудзы, оплачуе ся. Дають еѣ ѣсти мелену, мѣшають зъ вôвсомъ, або сѣчкою.

— **Почта** зъ Австраліи до Лондону буде ити вôдъ теперь не черезъ суезкій каналъ, але черезъ Сполуч. Державы. Черезъ се листы зъ Австраліи до Лондону будуть доходити о 7 днѣвъ скорше.

— **Ятки** въ Чикаґо суть найбôльшй на свѣтѣ. Въ нихъ помѣстить ся 20.000 рогатои худобы, 20.000 овець и 10.000 свиней.

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly,
published every Thursday
by the Svoboda Publ. Co.,
111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода"

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA"
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або черезъ експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то є карточку, котру достанете вôдъ почтаря або аґента на експресовôмъ офісѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годни грошей достати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЄМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, також свôй старый адресъ.

Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраєвыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Якій повиненъ бути пôпъ?*)

Прійшовъ разъ до мене одинъ зъ моихъ интеліґентнѣйшихъ парафіянъ на вечѣрну гутôрку. Балакаючи то про се то про те, поспытавъ я его, якъ тамъ въ парафіи, та якъ задивляють ся люде на мое зъ ними поведене.

— Нѣ зле, нѣ дуже добре — вôдповѣдае менѣ мôй гôсть. — Хто розумнѣйшій, то каже, що вы людяный пôпъ, стараете ся про все, що можете, але бôльша часть людей немало покручуе носомъ. Недавно зайшовъ я до салюну выпити шклянку пива. Було тамъ кôлькохъ нашихъ людей, та вели мѣжь собою таку бесѣду:

— Менѣ выдае ся, що нашъ пôпъ не е справедливый пôпъ — говоривъ оденъ.

— Тай менѣ такъ само — пôдхопивъ другій. — Хиба то такъ пôпъ робить, якъ нашъ? Приходжу я до него за орудкою, пукаю до дверей и входжу тремтячи на цѣлôмъ тѣлѣ. Кланяю ся низенько, хочу цѣлувати въ руки, а вôнъ не дае, лишь просить сѣдати тай пытае лагôдно якъ дитина, чого менѣ треба. Кажу вамъ, куме, що такъ зô мною бесѣдувавъ, якъ отъ я до васъ.

— Го-го! — вôдозвавъ ся на те зъ повагою третый — вже то я знаю, чого вôнъ такій лагôдный якъ ягня — вôнъ насъ боить ся, бо певно непокôнчивъ всѣхъ школъ. А дивѣть ся, якъ сусѣдного попа всѣ боять ся, зъ якимъ пошанôвкомъ до него приходять. Позавчера нашъ пôпъ спомôгъ якусь хору бабу тай голосить, що буде ставити якусь школу и еще тамъ щось обѣцюе для людей, але то все лишь, абы намъ приподобати ся.

— Ей, нема то якъ нашй еґомосць въ старôмъ краю були, або хочь бы и ту въ Америцѣ, той зъ Iwantown — прилучивъ ся до бесѣды иншій. — Бувало якъ маешь яку орудку до нихъ, то заки зважишь ся пôйти, то тѣло тремтить на тобѣ зо два дни. До покоѣвъ не пускали жадного хлопа. Въ лѣтѣ залагоджували справы на ґанку, а въ зимѣ въ кухни. Якъ говорили, то треба було стояти стовпомъ, анѣ пары зъ устъ, а якъ хто не въ пору вôдозвавъ ся, то такого якъ не гукнуть рукою, ажь въ очахъ заискрило ся. Гôдни були еґомосць, то-жь ихъ всѣ бояли ся и шанували.

Коли сей скôнчивъ свое, присутнымъ стало якось нѣяково, але для чемности покивували головами и жалували, що не мають такого попа. Росходило ся головно о те, чи може бути пôпъ такій, щобы не кричавъ и не бивъ, бо инакше вôнъ не пôпъ, его нѣхто не буде слухати анѣ поважати, бо говорить такъ якъ и другй звычайнй люде.

— Або и божа вôдправа того нашого попа — розпочавъ одинъ зъ гурту на ту саму тему — хиба то вôдправа якъ належить ся? Що менѣ тамъ зъ того, що вôнъ наказуе на добре, але якій въ него спѣвъ?... Та то вамъ въ нашого старого еґомосця бувъ голосъ разъ!.. Бувало якъ станугь, якъ рыкнуть, то ажь шибы бреньчали, тогды ажь милѣйше чоловѣкови молити ся було.

— Такъ, такъ — потакували другй — хочь нашъ пôпъ нѣбы нѣкому зла не зробивъ, але все вôнъ якійсь такій, якъ другй простй люде.

И еще богато дечого иншого розказувавъ менѣ мôй гôсть, якъ декотрй люде задивляють ся на мене, та мене се нѣ трохи не счудувало. Адже-жь нашй люде привыкли до неволѣ, до розказôвъ. У нихъ самостôйнои думки мало, неразъ се просто дѣти, то-жь коли говорять зъ такимъ попомъ, що вмѣсто крику и лайки, бесѣдуе зъ ними по людски, дае раду, имъ просто не хоче ся вѣрити, щобы »учена та посвячувана голова« заходила ся зъ такимъ простымъ чоловѣкомъ. Такй люде, вихованй въ темнотѣ та невôльничôмъ послусѣ, не жадають вôдъ попа, щобы вôнъ добре ґаздувавъ ихъ маеткомъ, щобы ихъ учивъ якъ жити въ свѣтѣ, щобы старавъ ся о науку для старыхъ и молодыхъ — нѣ! имъ розходить ся лишь о те, абы той пôпъ потрафивъ въ церкви добре рычати. Се для декого выстарчае.

Хто те перечитае, най застановить ся надъ тымъ, якимъ повиненъ бути рускій священникъ та чи его обовязки кôнчать ся вже на вôдспѣваню Службы Божои? А коли вôдповѣдь буде готова, най роздумае ще и надъ тымъ, чи священникъ и парафіянинъ не можуть зъ собою говорити лагôдно, по людски, чи не можуть радити надъ чимъ, а опри тôмъ шануючи оденъ другого та не уймаючи оденъ другому гôдности?

С. М.

*) Мы дуже-бъ були радй, еслибъ поважнй читателѣ написали намъ, якимъ, после ихъ думки, повиненъ бути рускій пôпъ? Вôдповѣди на пытане надрукуемо въ ґазетѣ. — Редакція.

Русины

въ американьской політицѣ.

Русины, загаломъ беручи, слабй політики. Се видно найлѣпше на старôмъ краю. Бракъ рѣшучости, свѣдомости своеи цѣли, бракъ солідарности и хрунѣвство, ось и прикметы бôльшои части нашихъ краевыхъ політикôвъ.

Тй самй хибы бачимо и у американьскихъ Русинôвъ. Вправдѣ насъ тутъ небогато, а горожанъ таки зовсѣмъ число незначне, однакъ и тутъ слѣднй старокраевй нашй хибы, а особливо сю, що звесь хрунѣвствомъ.

Правда, виннй сему по части тутешнй обставины, бо всяка робота спочивае на плечахъ кôлькохъ людей, виннй и проводирѣ, що майже не звертають своеи уваги на справы політичнй, винна и темнота люду, що хрунѣвство тутъ есть, але що оно тутъ есть, се фактъ. Бôльшôсть нашихъ горожанъ голосуе за склянку пива та циґаро, (ковбасы та дриглѣвъ тутъ не дають), деякй бôльше вплывовй достають за свои голосы вôдъ 50 центôвъ до 5 долярôвъ, а своерôднй наганячѣ політичнй та аґітаторы по 25—50 дол., а навѣть деякй маленькй уряды.

Се ~~встыдъ~~, се скандалъ, такъ не повинно бути — скаже дехто — и правду мае. Але на тôмъ не конець. Не досыть обурюватись на зло — треба его еще и направити. Що за корысть була бы, примѣромъ, еслибъ хто обурювавъ ся на те, що въ даху его хаты зробилась дѣра, а не старавъ ся еѣ направити? Такъ само и тутъ.

Якъ-же направити се лихо?

Рѣчь зовсѣмъ проста: Орґанізувати и освѣдомлювати людей політично. Маемо вже, слава Богу, кôлька рускихъ політичныхъ клюбôвъ, та на жаль деякй зъ нихъ не лишь не приносять корысти, але шкоду и ганьбу для Русинôвъ, бо ихъ предсѣдателѣ, чи другй урядники, беруть за голосы своихъ членôвъ грошѣ, черезъ що Американцѣ звуть такй клюбы boodle clubs, а ихъ членôвъ voting cattle, значить, худобою, що голосуе.

Такй клюбы треба вырвати зъ рукъ несовѣстныхъ людей, а если се не удасть ся, закладати клюбы новй котрй-бъ мали на цѣли не продажу рускихъ голосôвъ, але ихъ політичне освѣдомлюване та були бъ для руского рôбôтника правдивою політичною школою.

Такй клюбы рускй порозкидуванй по рôжныхъ мѣсцевостяхъ въ Америцѣ, могли бы зъ часомъ получити ся въ одну орґанізацію и взаимно собѣ помагати. Такй злученй клюбы могли бы выдавати книжочки вôдповѣдного змѣсту, порозумѣвати ся, якъ голосувати въ часѣ выборôвъ и т. п.

Ось примѣромъ придалась бы дуже книжочка, що учила бы людей, якъ ставати ситизенами, поясняла бы имъ проґрамы тутешныхъ політичныхъ партій. А таку рѣчь власно найлегче могли-бъ зробити злученй рускй політичнй клюбы.

Єсли такъ пôйде, якъ до теперь, то Русинъ побувшій якійсь часъ въ Америцѣ, наколи верне до краю, стане не чимъ иншимъ, якъ лишь добрымъ хрунемъ, коли противно, если-бъ Русинъ въ Америцѣ зôставъ освѣдомленый політично, то прійшовши до краю — ставъ бы борцемъ за права свого народу, борцемъ за правду.

Щоденне жите.

Уривок після B. Blatchford-а.

Заким станем розбирати сесь розділ, мушу звернути увагу читателів, що тілесні потреби суть малі. Не дуже помилюсь, наколи скажу, що кожда доросла особа та здорова, щоби була добре кормлена потребуе денно: 1 фунт хліба, 1 фунт ярини, 1 фунт мяса.

Додай до сего троха корінних річей, овочей, напиток, солодкі річи і т. д.; дах, під котрим живеш, постіль, одіж, троха начиня, уряджене поединче хати і се будуть тілесні потреби кождого.

Памятай отже, що если ти маеш сі річи, маеш усе чого тобі треба до тілесного житя. Міліонер або монарха, чи то найубожший, не можуть більше з'ужити, а если би більше з'ужив, не буде се ему на здоровле, а радше на загибель.

Ти живеш в Олдгам в фабриці, де робишь на се, абись жив. Жите же складаесь з висше сказаних річий. Тепер-же я спитаюсь тебе, яко чоловіка практичного, з сенсом, чиби не мож було сих кілька річей до житя дістати меньшою працею; чи би не можливим було робігникови мати добробит за свою працю та жити, як кождому чоловікови належить ся. Школа маншестрівка се школа купецка. Представителі сеї школи учать тебе, що ти не можешь жити без капіталіста, без конкуренциї та без загран̆ичного купецтва.

Они тебе учать, що ти був би дурак, наколибись сам в власнім краю усі поживи продуковав, наколи їх можеш дістати дешевше з заграчних країв. Я же попробую переконати тебе що їх твердженя суть фальшиві і покажу тобі що:

1. Капіталїст есть проклятe а не благословеньство.
2. Конкуренция есть нищителькою і злом.
3. Заграничний край не може нам дешевше продуктів достарчувати.
4. Наш край есть в силї виживити богато разів більше людности чим тепер.

Богато говорить ся о вартости и донеслости заграничної торговлї, і завше кажуть нам памятати, які ми маем бути вдячні за фабричний систем. Я же погорджую системом фабричним і іменую го смердячим системом, без значеня и недобрим. Задля того школа маншестрівска зве мене фантастом і небеспечним аґітатором. Але я хочу тобі сю річ ясно представити, а ти сам вислухавши, дай засуд.

Ось чому я проклинаю фабричний систем:

1. бо він есть страшний, неприемний і монотонний;
2. есть шкідливий для людского здоровля;
3. есть абсолютно непотрібний;
4. есть шкідливий для цїлої людскости.

Школа маншестрівска учить тебе, що сесь край повинен бути варстатом сьвітовим.

Я же кажу, що то усе брехня; а если би се була правда, то би плакати належалось. Се найдикша фантазия в сьвіті; если би так в самій річи сталось, то був би се край наймізернїйший, який коли істнував. Будьмо практичними і приглянь-мось фактам.

Вперше що до краси та приятности. Знаеш місце фабричне. Питаюсь тебе чи не есть оно страшне, брудне, курне та неприятне? Порівнай фабричні міста з містами без фабрик. В містах без фабрик маеш чисте повітре, ясне небо, чисті ріки, чисті улиці, чудні мурави, дерева і огороди; — видаш веселу худобу, птахи, цвіти, потоки і знаеш, що то усе варта мати і що усї ті річи не будуть там, де фабрики.

Знаю, що теперішна школа капіталістична назве мої гадки фантазиею. Але ж ти практичний робітнику порівнай їх діла з їх словами? Чи найдеш ти тих протекторів с стеми фабричної, котрі би погорджували натурою, красою, штукою, добробитом? Так, але тілько в бесїдах до тебе голошених. Самі-ж они жиють як найдальше від фабрик, проживають як найдовше в найкрасших частях краю. Утїхи, котрих они уживають — тобі заборонені. Они голосять благодать системy фабричного, бо они збирають овочі тои благодати.

Аби захопити богатства для себе, сі протектори нищать красу твого місця і видирають у тебе те, щось заробив; опісля они живуть в пишних віллях, в найкрасшім климатї, а до того усего розводять ся широко над »пустими« мріями твоїми наколи і ти станеш снити о красї та добробиті. Они в тебе вмовляють, що система фабрична дала тобі добрий заробок і щобись памятав на се, що у тебе е карпет на підлозї, інструмент музичний в твоїй хатї і що дістаеш тиждень відпочинку на рік.

Але щож за утїху справить тобі дешевий карпет, або інструмент музичний, на котрім ти не маеш часу научитись грати? І що тобі по тиждневім супочинку, котрий ти в тім самім нездоровім місци проживеш?

Скажи менї, чи може бути щось красшого від натурального карпета мурави? Чи-ж есть так солодким звук музики твого пяна, як сьпів птиць? Чи може винадгородити оден тиждень лихого відпочинку, тяжку цїлорічну працю в смердячім місци? Чи ж яко практичний чоловік, хотів-бись добровільно здоровий і чудний край заміняти на нездоровий і смердячий тілько задля того, аби раз в рік подивитись на природу, або почути раз на вечір фальшивої музики?

Теперь скажу тобі мій практичний друже, що ти повинен мати добру музику, добре жите домашне, красне і здорове місце до житя і більше таких річий, котрі осолоджують жите; що міг-бись мати те усе далеко меншою працею, як ти нині его маеш, платячи дорого за свою працю маеш нужденне жите в Олдгамі, і ніколи нічого лучшого не будеш мати, наколи край буде варстатом сьвітовим. Усі, котрі снять о красї, котрі маетки тратять на образи природи, на будови чудних домів, на подорожи по чужих землях, себе найлучше осуджують. Мрія се, чи не мрія, але усе-ж краса лучша від бруд-оти, а здоровле від хороби.

Система же фабрична убиває здоровле і красу. Дальше есьм противний системови фабричному тому, що він нищить робучих здоровле. Чисте повітре, чиста вода, чисте, здорове і достаточне поживлене, чистота, вправа, відпочинок, теплота і свобідна гадка — се усе фабрика рабуе в робітника, а противно дае: гниле повітре, гнилу, нечисту воду, фальшовану поживу, брудні, довгі години праці, монотонної роботи, журбу втрати мізерного зарібку, як і журбу будучности.

Глянь на міста фабричні, копальнї угля, желїза, едвабу, бавовни, а побачиш тяжку роботу, нездорове, гниле повітре, переповнене людьми, слабости, нечистість, розпусту, піянство і високу смертельність. Се суть факти.

К. Ієник.

Дописи.

Зъ Yonkers, N. Y.

Прошу помѣстити допись, котрою хочу вôдповѣсти дописователеви зъ Yonkers, N. Y. въ »А. Р. Вѣстнику«, що помѣшавъ, якъ капусту зъ молокомъ: едно руске, друге словеньске, а трете російске. Описавъ мене и »Р. Н. Е. Д. въ Ам.« неправно п. Г. С. и Ґ. К., выслухавши оповѣданя Ф. Яцевича о рускôмъ еміґрантѣ, а то все неправда. Ф. Яцевичь прійшовъ до мене и не просивъ мене о то, тôлько зачавъ оповѣдати о тôмъ рускôмъ еміґрантѣ. Я навѣть зовсѣмъ того не розумѣвъ оповѣданя добре, бо я вôдъ него першій разъ то чувъ, що за тое его не хотять выпустити, же повѣвъ, же одôйде до Пенсилвеніи, якъ го выпустять. Въ той розмовѣ выходить Ф. Яцевичь и вступае до Г. Чичивы и тамъ розповѣдае пригоду, котру »русскій« галицкій патріотъ хотѣвъ написати и очернити мене въ »А. Р. Вѣстнику«, а пошкодити Р. Е. Д. и назвати галицкихъ священникôвъ радикалами, хочь самъ не знае що значить тое слово, и назвати Р. Е. Д. жидôвскимъ бизнисомъ. Пытаю ся, хто робить бизнисъ зъ Р. Е. Д.? Чи офисъ есть отвореный и чи Р. Е. Д. кого вже ошаховавъ? А що я касіеромъ Е. Д., то я зъ того бизнисъ не роблю жаденъ, я при тôмъ свое трачу. А если буде офисъ Р. Е. Д. отвореный, то и такъ статутъ не пише, абы зъ лякопу Русинôвъ бельовати, тôлько зъ еміґрантъ-дипа ратовати, абы жидôвскй аґенты и готельники зъ нихъ бизнисъ не робили и на нихъ ся не поневѣрали. А що Г. Ч. его выбеловалъ, то лемъ за то, абы намъ зашкодити въ Е. Д., але не написавъ, же судія хотѣвъ $200 бейлъ а не сто, але за трудомъ о. Тимкевича змалено на $100 бейлъ. По хвили одходу Ф. Яцевича вôдъ мене, я дôзнавъ ся вôдъ о. Тимкевича, що той еміґрантъ есть зъ якого поводу замкнутый, то я пôшовъ абы его выратовати и выбейловати, але пôзно было, бо вже хитрый галицкій патріотъ ся поспѣшивъ абы на перешкодѣ бути Е. Д. Хочь вôнъ себе выхваляе, що вôнъ добрый Русинъ-патріотъ, але за то нѣгде не належить нѣ до галицкои церкви, нѣ до руско угорскои, нѣ до цароспавнои, тôлько себе выхваляе, Нехая и Голодяка. Мы поважаемъ Голодяка и Нехая за щирыхъ Русинôвъ и мудрыхъ, бо они ся въ таку справу не мѣшають, и належать до однои церкви, суть патріотами, а не вискакують на нѣкого. А п. Нехай хочь вôнъ есть угорскій Русинъ, а за то належить до комітету Р. Е. Д., а не описуе нѣкого и Р. Е. Д. жидôвскимъ бизнесомъ не зове. А длячого йонкерскій дописователь не написавъ, що то за люде були, що руского еміґранта окрали? За то, абы читателѣ мыслили, же то галицкй Русины суть бомами и окрадають людей, а не анґлицкй. На другій разъ якъ мае даяку допись, то най собѣ иншого писаря поеднать, бо той му недобрѣ пописавъ, а й навѣть имена свого забувъ пôдписати за то, бо циганство писавъ.

Лазоръ Сиротякъ.

З Stuartburn, Man., Canada.

В нас жнива досить красні були і досить всьо збіже красно ся зібрало, бо була погода. Люде тепер порозходили ся декотрі по заможних фармерах на заробок, а декотрі до машин молотити пшеницю. Тут тепер майже що тиждня дощ перепадае і приморозки малі деколи бувають. Церков вже маем укінчену, лиш нам ще треба доброго душпастиря, щоби ті овечки позбирав до купки. Правда, що тут баптисти показали того Микитку, що приставдо них на прічера (провідника) нашим людем і обіцяли ему $300 дол. річної пенсиї, если би міг більше людий до себе звабити, але не знаю чи се ему ся удасть, если ми будем мати свого сьвященника.

Николай П.

Зъ Курітиби (Бразилия).

Прошу шановної редакциї прислати мені »Свободу«. Гроший не присилаю, бо не знаю виразного адресу. Як дістану адрес в »Свободі« або в листі, то зараз вишлю гроші, тôлько вам можу прислати в бразилійскій монеті Не знаю ци на се пристанете? Також хочу приступити до вашого »Союза«. Прошу написати кілько річно треба прислати. Хочу приступити до вашого »Союза« з моїм братом і допомагати американьским Русинам в біді та гараздови, щобы ся серце веселило межи Русинами, бо в Бразилії нема дуже Русинів. Знаходить ся їх пару, але вони о се недбають, а хочь мають яке товариство, то недбають о ґазети або читальні, тілько кажуть, що їм читане не дасть хліба, а просьвіти їм нетреба, бо не суть панами, а хлопови нетреба просьвіти, тілько кавалок хліба. Не знають наші братя, що хліб походить з просьвіти. Дехто на ґвавт хоче нас бразилійских Русинів злучити з Поляками, але длячого і на що се злучене? Чи на що добре, чи на зраду? А як ми можемо з ними злучити ся, коли ми е Русини, а вони мазурі та Поляки? Інакше нам не скажуть як: хахла Русин. Чи нас серце за се не болить?

Дмитро Іванків.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА."

Хотячй приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:
D. D. Pyrcz,
P.O. Box 375,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядниковъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Въ мѣсяцю Вересню б. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючѣ новѣ члены:
McKEESPORT, PA.

Братство Іоана Крестителя.

	Число въ год. книзѣ:
1. Петро Фринцко	2218
2. Стефанъ Балько	2219
3. Павло Трояновскій	2220
4. Алексій Турула	2221
5. Петро Леснякъ	2222
6. Теодоръ Завиньскій	2223
7. Алексій Станьчакъ	2224
8. Юрко Угринякъ	2225
9. Алексій Котляръ	2226
10. Михаилъ Сенько	2227
11. Стефанъ Сенько	2228
12. Стефанъ Шотъ	2229
13. Йосифъ Мичковичъ	2230
14. Михаилъ Ваниньскій	2231
15. Стефанъ Завиньскій	2232
16. Іоанъ Греговчакъ	2233
17. Афтанасъ Дембицкій	2234
18. Грицъ Вархоликъ	2235
19. Стефанъ Матурканичъ	2236
20. Дмитро Суханя	2237
21. Микола Станьчакъ	2238
22. Михаилъ Сенько (мол.)	2239
23. Михаилъ Тимко	2240
24. Йосифъ Тимко	2241
25. Антоній Леснякъ	2242
26. Войцехъ Пшебива	2243
27. Алексій Станьчакъ (мол.)	2244
28. Лука Кмитко	2245
29. Самуель Кмитко	2246
30. Василь Русенько	2247
31. Йосифъ Ґарґашъ	2248
32. Антоній Лученько	2249
33. Стефанъ Яблоньскій	2250
34. Войцехъ Юрчакъ	2251
35. Йосифъ Угринякъ	2252
36. Алексій Русенько	2253
37. Йосифъ Пилипчакъ	2254
38. Иванъ Капанайко	2255
39. Дмитро Бѣльо	2256
40. Иванъ Зембицкій	2257
41. Михаилъ Палько	2258
42. Григорій Кранѣцкій	2259
43. Шимко Грицко	2260
44. Гаврило Мидякъ	2261
45. Михаилъ Гавранъ	2262
46. Кипріянъ Заяць	2263
47. Тимко Леснякъ	2264
48. Михаилъ Лаґошь	2265
49. Грицъ Гучко	2266
50. Петро Гучко	2267
51. Микола Гучко	2268
52. Микола Леснякъ	2269
53. Лукашъ Симъ	2270
54. Михаилъ Ґрацекъ	2271
55. Семко Максимикъ	2272
56. Стефанъ Максимикъ	2273

(Дальше буде.)

Д. Пирчъ,
секретарь

До братствъ „Р. Н. Союза“!

Братя! „Р. Н. Союзъ“ прііймае сего мѣсяця новыхъ членôвъ безъ вступного.

Всѣ, котрѝ ще не переступили 35 року житя, а суть здоровѝ и чеснѝ, зôстануть принятѝ безъ вступного; маючѝ больше якъ 35 лѣтъ, за половину вступного. **Всѣ нашѝ братства зволять принимати членôвъ сего мѣсяця такъ само безъ вступного.** Дѣлайте вспôльно, бо въ тôмъ наша сила, и старайте ся притягнути якъ найбôльше членôвъ въ нашѝ ряды.

Ansonia, Conn. 10. Септ., 1901.

Ант. Вончевскій,
предсѣдатель.

НОВИНКИ.

— Памятайте на „Руско-Народный Дôмъ Еміграційный въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касіера пôдъ адресою: Mr. Lazor Syrotiak, 42 Washington St., Yonkers, N. Y., а заразомъ увѣдомѣть о тôмъ секретаря пôдъ адресою: Mr. K. Kirczov, 140 Essex Str., Jersey City, N. J.

Важне для Русинів в Канаді!

З припорученя Впреосьвящ. Митропол. Кур Андр. Шептицкого, на безчисленні просьби канадийских Русинів, есм в дорозі до Канади і в протягу двох тижнів сподію ся побачити Русинів в Winnipeg, а відтак повідомлю поселенців руских на других кольоніях, коли до них завитаю. Маю намір звідати всі кольонії рускі в Канаді, полагодити іх духовні потреби і після приреченя духовних властей, постарати ся для них о душпастирів.

О. Василь Жолдак,
рус. грек.-катол. сьвященник.

— **Левъ** Кульчицкій, Русинъ, казавъ собѣ дати въ реставраціи, 126 Бродвей, въ Ню Йорку, склянку чаю. Выпивши его, вмѣсто заплатити, вынявъ револьверъ и стрѣливъ до властителя реставраціи. Властителя взяли до шпиталю, а Кульчицкого на поліцію. Кульчицкій казавъ, що властитель мусѣвъ всыпати щось до чаю, що вôдобрало ему розумъ, але тѝ що зъ нимъ мешкали на 118 Chambers Str. кажуть, що вôнъ неразъ говоривъ, що ихъ пострѣляе. Кульчицкій очевидно божевôльный.

— **На** човнѣ черезъ море Атлянтицке до старого краю пустивъ ся въ недѣлю зъ Atlantic City, N. J. капитанъ Ендрюсъ зъ своею жѣнкою. Човно се довге 14 стôпъ. 5000 людей пращали вôдважныхъ мореплавцѣвъ, коли тѝ вôдбили вôдъ берега.

— **Завалила** ся стѣна въ костелѣ св. Петра въ Редінґу, Па. въ недѣлю о 10. ôй рано. На щасте людей зôйшлось ще небогато и лишь 7 зъ нихъ потерпѣли значнѝ ушкодженя.

— **Арештували** въ Римѣ коло Ватикану, якогось Ґлавановича пôдозрѣваючи его, що вôнъ анархистъ и що хотѣвъ убити папу або кардинала Рамполю. Мавъ вôнъ бритву при собѣ. Невдовзѣ прійде мабуть до сего, що кождого хто мае »шпильку« при собѣ, будуть арештувати, яко пôдозрѣлого о анархизмъ.

— **И въ** Редінґу, Па. застрайкували мотормены и кондукторы вôдъ стріткаръ, бо компанія выкинула двохъ людей зô службы.

— **Судъ** кримінальный въ Scranton, Pa. розпочавъ ся въ понедѣлокъ. 528 справъ мае бути судженыхъ, мѣжь ними два убійства. Убійцями суть Италіянцѣ. Нашихъ людей такожь поважне число явить ся передъ судомъ.

— **Огонь** въ фабрицѣ горцѣвъ въ Алеґені, Па., що выбухъ въ недѣлю рано, зробивъ шкоды на чверть міліона долярôвъ.

— **NATIONAL TUBE CO.** зъ Мікиспортъ, Па. оголосила, що буде працювати въ своихъ фабрикахъ такожь въ недѣлѣ. Позаякъ въ Пенсилвеніи есть право, що невôльно працювати въ недѣлю пôдъ карою 25 дол. и уплаты коштôвъ, то горожане мѣста Мікиспортъ хотять на пôдставѣ сего права недопустити до того, щобы компанія ся працювала въ недѣлю.

— **Убили** трохъ Хинцѣвъ таки самѝ Хинцѣ въ Санъ Франсиско зъ незнаноѝ причины. Кажуть, що Хинцѣ мають якесь тайне товариство, котре наложило на голову кождого зъ убитыхъ цѣну $300.00 за якусь ихъ провину.

— **Капіталисты** хотѣлиібы ограничити свободу пресы и въ сей способъ выкористати убійство президента. Вм. Брайенъ, бувшій демократичный кандидатъ на президента, остерѣгае въ своѣй газетѣ „The Commoner“ Американцѣвъ передъ такимъ крокомъ, бо бôльшимъ зломъ для краю е ограниченé свободы пресы, якъ неограничена свобода. Нѣхто не смѣе въ публичномъ житю заборонювати писати правду и нѣкому не може стало шкодити друковане брехнѣ. Зъ ограниченя свободы слова и пресы, моглибъ користати хиба тѝ люде, що боять ся, щобы ихъ учинки не були выведенѝ на свѣтло денне.

— **Рядъ** италійскій выдавъ право, въ силу котрого Италіянцѣ будуть могли еміґрувати лишь черезъ 3 порты: Неаполь, Ґенуу и Палермо. Компаніи корабельнѝ мають мати своихъ представителѣвъ, котрѝ будуть вôдповѣдати передъ урядомъ за переступлене якого небудь права черезъ компаніи. Право се мае на цѣли хоронити еміґрантôвъ передъ вызыскомъ и ошуканьствомъ.

— **Вечѣрна** англійска школа почалась въ Олифантѣ, Па. минувшого понедѣлка. Учить п. Пирчь, Русинъ. Всѣ рускѝ хлопцѣ повиннѝ записати ся сейчасъ до школы и точно учащати на науку. Та не лишь въ Олифантѣ, але всюды, где суть вечѣрнѝ школы, повиннѝ нашѝ хлопцѣ зъ нихъ користати. Се пожиточнѣйше и лѣпше якъ волочитись ночами по улицяхъ, або пересиджувати по готеляхъ.

— **Ева Кухаръ,** зъ роду Шійка, походяча зъ Зиндрановы (Галичина), 21-лѣтна, членкиня джерзиситского сестричного братства св. Ольги, упокоила ся дня 30. вересня б. р. въ Елізабетѣ, Н. Дз. Зъ касы сестричноѝ отримае еѝ мужь $100.00 посмертного и $15.00 запомоги за 6 тыжднѣвъ слабости. Въ похоронѣ взяли участь делеґатки зъ цѣлого сестр. братства, котрѝ зложили вѣнецъ на домовинѣ покôйноѝ.

— **Розбишаки** турецкѝ спôймали американьску дѣвчину, місіонарку Стоунъ и жадають за неи 110 тысячь долярôвъ выкупу. Всѣ протестантскѝ церкви въ Америцѣ колектують грошѣ, щобы выратувати житє дѣвчины.

— **Повѣнь** въ Пшаніи наробила величезноѝ шкоды. Богато домôвъ унесли филѣ, а цѣлѝ села стоять пôдъ водою.

— **Повѣсили** въ Грінзбурґу, Па., Чорногорця, Вас. Катича за се, що зъ кôлькома своими товаришами заморднувавъ пеймеcтра, якъ мы про се писали свого часу въ „Свободѣ“.

— **Знову** два кораблѣ затонули на озерѣ Супіріоръ пôдчасъ страшноѝ бурѣ.

— **Въ** мѣстѣ Тротскъ(?) въ Росіи суджено 3 людей петербурского академика Добролюбова и двохъ козакôвъ Нехлюдова и Орлова за се, що тіи-жь переконанѝ Добролюбовымъ вважали уживане оружія за грѣхъ и не хотѣли брати его до рукъ. Добролюбовъ признавъ ся, що вôнъ козакôвъ сего научивъ и хотѣвъ, щобы судъ козакôвъ пуcтивъ на волю, а на него наложивъ потрôйну кару.

— **Убійство за лыкъ горѣвки.** Батачаньскій селянинъ (на Угорщинѣ), Юра Валичекъ и циганъ Иванъ Палеръ сидѣли оба въ корчмѣ. Першій попивавъ собѣ горѣвку зъ фляшки, що стояла передъ нимъ, а циганъ оповôдавъ ему рôжнѝ історіи зô свого житя и лыкавъ слинку замѣсть напою. Валичекъ вышовъ на хвилю на дворъ, а тогды циганиско пôрвавъ фляшку и потягъ собѣ зъ неи добрый лыкъ. Се такъ озлобило Валичека, що добувъ ножа и пробивъ цигана на мѣсци. Лакомый циганъ померъ, а Валичека взяли жандармы.

— **Напады** кунъ на людей — се выдавало бы ся неимовѣрнымъ, а однакъ въ Галичинѣ и таке лучае ся. Ось що доносять зъ Ключева великого пôдъ Коломыею: Въ насъ вывело ся таке множество кунъ, що не лишь роблять безлѣчь шкоды, але и нападають на людей. Дня 4. м. м. лишь за малый волосъ не позбавили они житя двохъ хлопцѣвъ що бавили ся коло церкви: 9 и 4 лѣтного. Передъ двома тыжнями кинулась куна на 24 лѣтну женщину, що лишь утечею ратувала ся передъ напастію. Се нещасте тяжко выгубити, бо нема въ селѣ нѣ одного чоловѣка, котрый мавъ бы дозволъ носити оружіе. Чи не галицкѝ порядки?

— **Бруклиньскій** мостъ, якъ репортують славнѝ инжинеры, знаходить ся въ дуже лихôмъ станѣ.

— **О.** Н. Воленьскій, бувшій парохъ въ Pleasant City, O., обнявъ душпастырство въ Youngstown, O.

— **Въ** Франціи припадае оденъ воякъ на 59 мешканцѣвъ, въ Нѣмеччинѣ оденъ на 89, въ Италіи оденъ на 126, въ Росіи оденъ на 124, а въ Англіи оденъ на 100 мешканцѣвъ.

— **Голодъ** въ Росіи панує въ 13 округахъ. Рядъ мусить выдавати людямъ запомогу.

— **Пôдчасъ** заколоту 22. сентембра с. р. мѣжь православными и штундистами въ Павлôвцѣ, харкôвскоѝ ґуберніи, зôстало убитыхъ 80 людей.

Читайте!

С. Чернецкій, котрого портретъ подаемо, есть подорожуючимъ агентомъ »Свободы«. Вôнъ вôдвѣдае сего и слѣдуючого тыждня околицѣ Шамокинъ, Мт. Кармель, Шенандо и другѝ. Мае вôнъ право зъеднувати новыхъ читателѣвъ, збирати предплату, адвертайзменты и взагалѣ полагоджувати всякѝ справы въ имени »Свободы«. Сподѣемось, що всѣ Русины радо его повитають и улегчать ему всякими можливыми способами сю тяжку роботу.

Выдавцѣ „Свободы.“

— **Кандидатъ** на судію въ повѣтѣ Northumberland, Pa., W. H. M. Oram зъ Шамокинъ, Па. Выборы вôдбудуть ся 5-го Новембра, 1901.

— **Єсли** въ котрôй мѣсцевости, где есть много Русинôвъ потреба доброго шевця, що розумѣе свое ремесло, нехай пише на адресу: W. Karpec, 72 Townsend Str., Buffalo, N. Y.

— **Потреба** дяко-учителя зъ добрымъ голосомъ и свѣдоцтвами въ St. Clair, Pa. Хотячѝ отримати тую посаду зволять явити ся въ недѣлю 20 го октобра въ мѣсцевôй церкви. Мѣсячна платня $30.00.

Мих. Яцковичъ,
душпастырь.

— **Где есть?** Марушка Головенька, родомъ зъ Ветлина, ярославского повѣту въ Галичинѣ. Пôшла вôдъ свого вôтця Миколы, що живе въ Йорктонѣ, вже два роки тому назадъ и не знати где ся подѣвае. Хто бы знавъ о нѣй, нехай дасть знати на адресу

NICHOLAS HOLOVENKA
Yorkton, Assa, Canada.

Сьмішне.

(В редакції „Русскаго“ Злістника.)

Пан Жабкович занятий писанем статї против рандиґалов, анархистов і прч. і прч. Входить Руснак »со страхом«, здіймае капелюх і стае покірно.

Жабкович: — А цо онї хцею?

Руснак: — Та хотівбим дістати »Божого Листа«, кедь мають...

Ж.: — Гм, добре. А які оні хцею? Чи тен оправдзіві, чи тен другі фалечні, що то лен по пару центох предаю?

Р.: — Та я би хотів вже той правдивий, кедь їх ласка.

Ж.: — Так, так. Бо то відза, лен тен оправдзіві ліст ма моц а шілу, а тоте друге не стоя ніч. То е лен баґоу. Розумя?

Р.: — Та як би ні!

Ж.: — Але оправдзіві »ліст«, кедз маце, то можеце вшадзе буц беспечні. Жадна хоросц вас ше не улапі, анї жаден планні чльовек, анї жадну баламуту не можеце мац, чі то с краянамі, чі с дакім другім.

Р.: — А до майнів може його брати?

Ж.: — Шюр, же так. Лен тераз достал сом пісмо, в кторім мі пішу, же на едного краяна в Пенцельванії, спаднул камень у майнох.

Р.: — Ну і што?

Ж.: — Та нічь. Шіцко олрайт. Мал »ліст« при себе і лен прето бул захранені. Лен главу му потрепало і поламало ногі, а кед би не »ліст«, то бул би допевна зостал на шмерц забіті.

Р.: — Так? Ну, то добрі, дайте і мені такий лист, бо і я хотів би іти до майнів робити, але чо'сь ся бою. Прийшов-ем ту недавно з краю, але роботи не годен дістати, мушу іти до майнів.

Ж.: — Ну-ну, нех лен буду спокойні. (Потім отвирае двері до другого покою і кричить щось по мадярски: »мек-бек-фек мер-дер-фер — божо ліпто«. Прибігае хлопець і несе в руці якусь книжочку, в котрій 10 сторін друку).

Ж. до Р.: — Шак е ту.

Р. обертае на всї боки книжочку, оглядае, а далї каже: — То кілько за се буде?

Ж.: — Дзешец талярі?

Р.: — 10 долярів! Бійте ся Бога, пане лайдак-тор, та деж в мене стільки гроша?

Ж. (злістно): — Шак сом ше вас дорас опітал, чі хцеце тен »ліст« оправдзіві, лебо нє.

Р.: — То правда, але-ж стільки гроший? Яж допербва з краю недавно...

Ж.: — Гм, відза, то е так. Тен »ліст«, то е еден поклад, еден скарб, кед гоч чльевек прі себе тріма. Такіх »лістох« уж е на цалом швеце лен даскельо, а мам їх я. Я би могол їх предавац не по джешец, а по джешец тісїц талярі, ай так би людзе куповалї. Але я сом патрійот, русскі патрійот, розумя? Я хцем худобнему народу допомоц, я уж тельо а тельо рокі за народ а пре народ працуем! Та кельо онї за тен ліст дают?

Р.: — Паночку, маю лем 5 талярів!

Ж.: — Лен 5 талярі? Вел, цо мам з німі зробіц? Пейц талярі, то барз а барз мало, але, кед онї уж такі худобні чльовек, то нех даю те пейц талярі а ліст будзе їх. Лен нех нікому не гуторя, же так туньо купілї!

Р. витягае грош з хустинки, платить 5 долярів, бере »Лист Божий« і відходячи каже: Пану Богу їх оддаю.

Ж.: — Шак уж добре, добре, лен нех буду спокойні і не гуторя нікому...

Мострик.

Оголошене.

Дня 20-го Октобра с. р. въ 20-ту Недѣлю по Сош. св. Духа вôдбуде ся въ Mayfield, Pa. благословеніе изъ внутръ и внѣ красно вôдновленоѝ церкви, на котре то торжество усердно запрашае Всеч. ОО. духовныхъ и сусѣдныхъ братей Русинôвъ, пôдписаный комитетъ церковный.

При нагодѣ сей, устроюе вечеромъ читальня тутейша на дохôдъ церкви и читальнѣ „Вечерь“ музик.-декляматорскій зъ представленемъ театр. мельодрамы „КАПРАЛЬ ТИМКО“ — по слѣдуючôй програмѣ:

1. Отчитъ о просвѣщеню въ загалѣ и о театрѣ въ особенности, о скôлько той пôддержуе просвѣщеніе.
2. Спѣвъ хорально-церковный.
3. Представлене мельодрамы Мыдловского „Капраль Тимко“ въ 5 дѣйствіяхъ, съ красными спѣвами, при акомпаніаментѣ мѣстц. русской оршестры.
4. Между актами, послѣдують декламаціи.

(Балю не буде нѣякого).

Надѣемося, що доокрестнѝ нашѝ братя Русины и Славяне, схотять на тое торжество ласкаво прибути.

Mayfield, Pa. д. 29. Септ. 1901.

о. Θеофанъ А. Обушкевичь,
Оанимъ Дзвôнчикъ,
Кириллъ Ставискій,
Алексій Шлянта,
Андрей Ґела.

ЛИШЬ до нового року!

Можна буде купити въ редакціи „Свободы“ тіи книжки по зниженой цѣнѣ:

	цнт.
1. Образки зъ Америки	10
2. Народный Рухъ Австро-Угорскихъ Русинôвъ	15
3. Канадійска Русь	10
4. Конституція Сполуч. Державъ Пôвн. Америки	10
5. Де-що про права и суды въ Сполуч. Державахъ, а особенно въ державѣ Пенсилвеніи	10
6. Тымко Гавриловъ	15
7. IV. Оповѣданя	15
8. Про вôдступникôвъ вôдъ російского православія и ихъ переслѣдованя	10
9. Американьскій шляхтичь	15
10. Капиталъ и праця	10
11. Борба класъ и длячого робôтники орґанізують ся?	10
12. Календарь зъ образками на р. 1901	50
13. Весела книжочка зъ образками	30

Єсли бы хто купувавъ кожду книжку зъ особна, то тыхъ 13 книжочокъ будуть коштувати его $2.10. Хто пришле **$1.50**, тому вышлемо всѣ 13 книжочокъ и оплатимо почту.

Але лишь до нового року. Грошѣ треба присылати напередъ.

ВЖЕ ДРУКУЕСЬ
Календарь „Союза“ на рôкъ 1902.

Въ календари тôмъ кромѣ многихъ цѣкавыхъ рѣчей буде такожь УСТАВЪ ЦЕРКОВНЫЙ.

Замовленя и грошѣ (50 центôвъ за оденъ) просимо присылати завчасу на адресъ предсѣдателя »Союза«:

REV. A. BONCHEVSKEY,
10 May Str.,
ANSONIA, CONN.
або до редакціи „Свободы.“

Дещо з історії
российскої православної місиї в Америцї.

VII.

FROM SAN FRANCISCO "PUBLIC OPINION" JUNE 20, 1891.

The Russian Church.

Bishop Vlademir, the boy torturer, is charged with having kidnapped and ill-treated a number of lads, whom he kept in durance, while preparing them for missions in Alaska. A fine lot of missionaries such things would make, after having graduated in the vile dungeon of Vlademir, the vicar of his brutal master Alexander III.

The henchmen of the bishop refused to be tried for felony misdemeanor before judge Joachimson, as they objected to his oriental nose.

. . . . .

But judge Warley will worry the tyrannical boy-tossers, as he is a decent Christian, and will not allow Russian knuts to be used on good young men, who refuse to be coerced into a religion that is as distasteful to them as is the land where their cradle stood. It is fortunate for these Russian youths that their incarceration was discovered by the Cruelty to Animals committee, or they might have shared the fate of thousands of others who were ruthlessly torn from their homes, to serve in bondage all their times to please the Russian rascally regent of Christ.

Let us wipe out the Russian church; we have no use for a church that teaches nihilism, practices ostracism, and lives by the sword.

Росийска церков.

Епископа Володимира, мучителя хлопців, обвинено о викрадене і погане обходжене ся з богатьома молодцями, котрих він державв заперті, приготовляючи їх до місий в Алясці. Хороші будуть з них місіонарі, коли они покінчать науку в мерзкім криміналї Володимира, відпоручника свого брутального майстра Александра III.

Попихачі епископскі не схотїли дати судитись за своє кримінальне поступоване перед судією Joachimson-ом, бо їм не подобав ся його всхідний ніс.

. . . . .

Та судья Warley таки не попустить тиравьским освоювачам хлопців, бо він є правим християнином, тай не позволить уживати росийских кнутів на добрих молодців, котрі не дають ся зневолювати до віри, котра їм противна, як і край, де стояла їх колиска. Се щасте для тої росийской молодежи, що єї замкнене відкрив комітет задля оборони зьвірят від жостокости, а то були-б ділили судьбу тих тисяч, котрих безпощадно вирвано з їх родинних домів, щоби служили ціле своє жите в неволи для вподоби падлючого росийського заступника Христа.

Зметім геть росийську церков; нам не треба такої церкви, що вчить нігілизму, практикує остракизм, а живе мечем.

ВСЯЧИНА.

Де-що зъ житя Турковъ.

Турки, се народъ темный и забобонный. Коли побачить на земли кусень паперу, сейчасъ его подоймае, часомъ поцѣлуе и ховае, щобы ся не поваливъ. На запытане, чому такъ шануе папѣръ, вôдповѣдае, що тому, бо на нѣмъ пише ся слово боже. (Подôбно роблять и деякй темнй Русины, що ховають кождый знайденый кусничокъ паперу, мовъ найбôльшу дорогоцѣнность.) Рôвно-жь цвѣтамъ рожь не дають Турки на земли лежати, кажучи, що рожѣ выросли зъ поту пророка Магомета.

Въ мѣстѣ Царгородѣ живе богато напôвъ дикихъ котôвъ и псôвъ, котрыхъ Турки домôвъ не пускають, але мимо того уважають за свôй обовязокъ давати имъ милостиню, кормити ихъ, думаючи, що симъ роблять дуже добре дѣло. Такъ само кидають Турки рыбамъ у водѣ хлѣбъ, годують вороны и круки, та не стрѣляють ихъ, кажучи, що се святй птахи, що помагали Магометови будовати храмъ въ мѣстѣ Мецѣ та приносили ему пѣсокъ, камѣне, вапно, воду и весь потрѣбный до будовы матеріялъ.

Турки живуть дуже бѣдно. Войны знищили и такъ мало розвиненый край, а султанъ та его урядники дбають бôльше о себе та свои гаремы якъ о бѣдный народъ.

Робôтники чорнй и хиньскй.

Капіталістамъ дуже се не па руку, що бѣлй робôтники стають чимъ разъ бôльше свѣдомыми своихъ правъ, орґанізують ся въ юніи, и т. и. Длятого то до борбы зъ бѣлыми орґанізоваными робôтниками уживають они Ніґрôвъ, спроваджують ихъ цѣлыми карами подчасъ страйкôвъ и побѣджують бѣлыхъ робôтникôвъ. Та на тôмъ не конець. Подчасъ выборôвъ, они кажуть имъ голосувати на капіталістичныхъ кандидатôвъ. Зъ сего однакъ не выходить, щобы Ніґры були сему виннй. Нѣ, они суть тутъ и мають таке саме право заробляти собѣ на житє, якъ и кождый бѣлый. Колись мешкали они въ горячôй Африцѣ и жили собѣ свобôдно, безжурно, весело. Не мусѣли платити ренту вôдъ мешканя, не мали горѣвки, щобъ єѣ пити, анѣ не було тамъ бѣлыхъ ідіотôвъ, щобы дивили ся зъ горы на нихъ и ними погорджували. Але захланнôсть давныхъ Американцѣвъ спровадила ихъ тутъ якъ невôльникôвъ, и розумѣє ся, противъ ихъ волѣ. Бѣлй отже люде виннй, що Ніґры тутъ суть. Але зъ Хинцями мае ся рѣчь троха инакше. Они мешкають все ще въ своимъ родимôмъ краю, а тутъ єсть право, що Хинцямъ до Америки приходити не вôльно. Се право старають ся теперь компаністы доконче скасувати. Они знають, що скоро лишь се право зôстане скасоване — сейчасъ якій міліонъ хиньскихъ робôтникôвъ привандрує до „вôльнои" Америки и буде робити по 14 годинъ на день за 50 центôвъ, буде робити такъ, якъ ему босъ розкаже. А що тогды станесь зъ американьскимъ робôтникомъ, котрый не годенъ працювати за 50 центôвъ денно, котрый хоче по людски жити? — Американьскій робôтникъ буде мусѣвъ такожъ працювати за 50 цнт. на день и жити не по людски, але по хиньски, або зъ голоду вмирати. Ось чого хочуть американьскй тросты и американьскй капіталісты! Тожь нехай кождый робôтникъ вважає при выборахъ, що ему робити. Нехай не дае свого голосу за 50 цнт. и склянку пива, або хочь бы за пятку, або и тысячку, але нехай голосує на такихъ людей, що суть противнй впроваджуваню Хинцѣвъ до Спол. Державъ, бо разъ хиньскй робôтники тутъ ся дôстануть — пропадуть всякй юніи, пропаде и ся невелика платня, яку робôтники теперь дôстають, а американьскій робôтникъ стане правдивымъ невôльникомъ капіталістôвъ, робучою худобою.

Памятайте

НА ФОНДЪ ШКÔЛЬНОИ МОЛОДЕЖИ въ Америцѣ!

Просьба

до всѣхъ Братей Русиновъ и Славянъ, о ласкавый даръ, на маючу ся построити нову церковь изъ твердого матеріяла въ Устью русскôмъ (на Лемкахъ въ Галичинѣ). Прибѣгнути къ сей умилительной просьбѣ, поводують тіи обстоятельства: 1. Устье русске есть осередкомъ Лемкôвщины, той пôдбескидской стороны, изъ котрой найбôльше нашихъ Русинôвъ Лемкôвъ въ Америку выемигровало. 2. Въ тôмъ селѣ при церкви тамошней, дуже старой и малой, ôтбываются рôкъ-рôчно два отпуста. 3. Суть призволены ярмарки. 4. Есть тамъ почта, постерунокъ жандармеріи, и неодолгій часъ прибуде стація желѣзницѣ и пр. Тое все наведенное, каждого наглядно переконуе, що въ такой мѣсцевости, где есть бôльшій приплывъ чужосторонныхъ людей, доконче потребна есть и красна церковь, яко оплôтъ, для пôддержаня народности русской, и вѣры нашой святой по восточному обряду.

Извольте Братья Русины, своимъ щедрымъ подаяніемъ, сему богоугодному и патріотическому дѣлу, прійти въ помôчь, а устроите собѣ памятникъ въ благодареніе Богу небесному, за всѣ Его добродѣйства. Доброохотнй пожертвованя, най изволять Братья Родимцѣ, вручати въ каждомъ плейзѣ на ту установленому безплатному колектору або впростъ на мою адресу. Благодарячи вже напередъ щедрыхъ дателѣвъ русскимъ словомъ »Спаси Бôгъ« — остаюсь съ сердечнымъ поздоровленіемъ для всѣхъ.

REV. TH. OBUSHKEVICH
Russian Cath. priest,
P. O. Box 4.
MAYFIELD, Pa., Lack'a Co.

Въ редакціи „Свободы" можна купити слѣдуючй книжки:

		цнт
1.	Читанка для молодѣжи	10
2.	Календар Комара (на 1901)	10
3.	Календар Просьвіти (на 1901)	20
4.	Календарь для Ам. Русинôвъ (1901)	25
5.	Якъ повставъ свѣтъ?	15
6	Творы Гр. Квѣтки	1.00
7.	Луць Заливайко	15
8.	Покарана ложь, комедія для дѣтей	20
9.	Лихій день, комедія	10
10.	Ревізор з Петербурга, комедія	40
11.	Спомини А. Гончаренка	10
12.	Рускій букваръ	25
13.	Читанка для III. клясы	40
14.	Читанка для IV. клясы	50
15.	Библія мала	30
16.	Библія велика	50
17.	Руско-анґлійскій провôдникъ	50
18.	Маруся, оповѣдане	25
19.	Коли ще звѣрѣ говорили	40
20.	Лисъ Микита	50
21.	Нашй звѣрята	25
22.	Робінзон Крузо	10
23.	Народнй казки ч. I.	25
24.	Народнй казки ч. II.	25
25.	Рускій спѣваникъ	40
26.	Новомодный спѣваникъ	15
27.	Молитвенникъ для дѣтей	10
28.	Народный рускій молитвенникъ	30
29.	Народ. руск. молит. (лѣпша оправа)	40
30.	Пѣснословець	45
31.	Молитвенникъ	$1.20
32.	Молитвенникъ (лѣпша оправа)	1.60
33.	Хвалите Господа	1.20
34.	Коваль Бассімъ	60
35.	Образки для дѣтей за оденъ	1 ц.
36.	Катехизмъ	10
37.	Великій Изборникъ	$4.00
38.	Казки Л. Толстого	20
39.	Псалтиръ	90
40.	Спôлкова умова	10
41.	Хрунѣяда	8
42.	Pid Krestom	$1.00

Хто замовляє повышшй книжки мусить прислати заразомъ и грошѣ. Безъ грошей нѣкому книжокъ не высылаемо. Читайте сей списъ кождого тыждня, бо вôнъ змѣняє ся. Въ нѣмъ подаемо лишь тй книжки, що маємо у себе на складѣ и котрй можете дôстати сейчасъ. Жадныхъ цѣнниковъ не высылаемо. SVOBODA, Box 418, Olyphant, Pa.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА ВЪ ANSONIA, CONN

Гавр. Дядыкъ, предсід.; Ст. Сабінъ, заступникъ предсѣдателя; Г. Горбаль, секретарь, 130, Main str., Derby, Conn.; Ил. Глива, заст. секр.; А. Подбережнякъ, касієръ, Д. Сидорякъ заст кас., М. Подбережнякъ капитанъ; оп. хорыхъ: Петро Карнякъ въ Ансонія и Яцко Качмарчикъ въ Дерби; Ст. Петровскій дверникъ; А. Горбаль секр Союза. Box 820, Derby, Conn. Въ Waterbury філія: Д. Демяновичь пред, И. Константкевичь секр.

УРЯДЪ БРАТСТВА Св. ПРОРОКА ИЛИИ въ SCRANTON, PA.

Чіпякъ С. предсѣдатель. Дерко Мих. мѣстопред.. Демко Лешко секретаръ. Вилицкій Анд. касієръ. Митро Цимбалякъ записникъ. Гудакъ Андр контрольоръ. Масляръ Стефанъ и Мих. Сіборъ дозорцѣ касы. Гойдичь Юрко капитанъ. Филь Захаръ дверникъ. Лукачь Иванъ и Лукачь Гнатъ дозорцѣ хорыхъ. Мітинги вôдбувають ся въ четверту недѣлю кождого мѣсяця. Адресъ братства: Лешко Демко, 1025 Bergen Court.

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.

Иванъ Червѣнка, предсѣдатель; Мацей Ендрекъ, мѣсто-предс.; Иванъ Гардый, секретарь, Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Кужденій, записникъ; Петро Еленьовскій касієръ.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ ВЪ TRAUGER, PA.

Ив. Фаринякъ, предсѣдатель; Ал. Семаницкій, мѣстопред.; Т. Ірівна, секретарь; М. Берецкій, касієръ; контрольоры Д. Грицко и М. Ющакъ; дверникъ Пор. Подолякъ. Мітинги вôдбувають ся кожду другу недѣлю по першôмъ въ гали церковнôй.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на рôкъ 1901:

О Вариха предсѣдатель, И. Щелецкій заступникъ, Варт. Дурнякъ секретарь, Титъ Дубець заступникъ, Анд. Драганъ касієръ, А. Телехъ заступникъ, С. Радко контрольоръ; опѣкуны хорыхъ: Афт. Дубянскій, Иванъ Спякъ, И. Павелчакъ, А. Сивикъ. С. Скирпанъ дверникъ, Д. Фешь заступникъ, Г. Микулякъ капитанъ.

Урядъ братства Трехъ Святителѣвъ въ Whitney, Pa.

Ив. Сопчишакъ предсѣдатель. Ив. Вознякъ заступникъ. Спир. Горощакъ касієръ, П. Завада секретарь, Анд. Шпрохъ писаръ, Ос. Дзюричко опѣкунъ хорыхъ, Вас. Кретъ дверникъ. Мітинги вôдбувають ся кождои першои недѣлѣ по 15-ôмъ. Заложене 21-го февруара 1900.